

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

מה מבקשים ממני?

נתן התרגש, הסתובב מעט לכיוון מוטי, כְּשִׁידו על פְּנֵי
רְכֹז את עֵינָיו. "נִפְתְּלִי הִיָּה סוּחַר בְּדִים. מְדִי מִסְפָּר
חֲדָשִׁים הִיָּה נוֹסֵעַ לִישְׁשֹׁכֵר הַסִּיטוֹנָאִי הַגְּדוֹל, אֲצֻלוּ הִיָּה
מוֹצֵא סְחוּרָה מְרֵבָה, עֲשׂוֹת מִינֵי בְּדִים בְּצַבְעִים שׁוֹנִים.

פֶּעַם אַחַת, לְאַחַר שֶׁהֶעֱמִיס עַל הָעֵגְלָה אֶת הַבְּדִים, יָצָא
לְדֶרֶךְ, וְהֵנָּה רוֹאָה שֶׁהַסּוּס מִתְקַשֵּׁה לְסַחֵב אֶת הָעֵגְלָה,
"מִשְׁהוּ קָרָה" הִרְהַר לְעֲצָמוֹ. בְּעֵינָיו סָקַר אֶת כָּל צַדֵּי
הָעֵגְלָה, וְיָמָּה הוּא מְגֵלָה? חֶסֶר שָׁמֶן בְּאֶחָד מִגִּלְגְּלֵי
הָעֵגְלָה. שָׁב נִפְתְּלִי לִישְׁשֹׁכֵר הַסִּיטוֹנָאִי, בִּקֵּשׁ מִמֶּנּוּ 'שָׁמֶן
מְכֻנָּה' וְהִלָּה הוֹצִיא מֵהַמַּחֲסָן וְהִגִּישׁ לוֹ בְּשִׁמְחָה.

בְּאֲמֻצָּע הַדֶּרֶךְ עָצַר אֶת יִשְׁשֹׁכֵר פִּישַׁל הָעֵגְלוֹן וְשָׁאַל:
"אֵיךְ נוֹסַעַת עֵגְלָתְךָ מֵהָר כָּל כֶּף?" "יִשְׁשֹׁכֵר הַסִּיטוֹנָאִי
הֵבִיא לִי שָׁמֶן" הִשִּׁיב לוֹ נִפְתְּלִי. נָסַע פִּישַׁל וּבִקֵּשׁ לְקַבֵּל
גַּם הוּא שָׁמֶן. תָּמָה בְּפִיו יִשְׁשֹׁכֵר: "אֵינִי מוֹכֵר כָּלֵל שָׁמֶן..."
"וּמִדּוּעַ לְנִפְתְּלִי נִתַּת כֶּף?" תָּמָה פִּישַׁל.

הִשִּׁיב יִשְׁשֹׁכֵר בְּחוֹן אַמְתִּי: "נִפְתְּלִי קוֹנֵה אֲצֻלֵי תַמִּיד
סְחוּרָה מְרֵבָה, עַל הַדֶּרֶךְ כְּשֶׁבִקֵּשׁ טוֹבָה, שְׁמַחְתִּי לְעֶזֶר
לוֹ. אֵךְ לְסַתֵּם אֲנָשִׁים אֵינִי מַחֲלֵק שָׁמֶן..."

כֶּף סִים רִבְנוּ אֶת מִשְׁלוֹ: "מִי שָׁבָא אֲצֻלֵי לְקַבֵּל עֲבוֹדַת
הַשֵּׁם, יְכוּל מִפְּעַם לְפַעַם לְקַבֵּל גַּם הַצְּטָרְכוֹת גְּשָׁמִית.
אֵךְ מִי שָׁבָא אֵלַי לְקַבֵּל גְּשָׁמִיּוֹת, אֶת זֶה אֵינִי מַחֲלֵק כָּלֵל."

לֹא פָּחַד הַבַּעַל תְּפִלָּה לְדַבֵּר עִם הַשָּׂרִים אֶת הָאֲמַת הַגְּלוּיָה.
בְּעֻזַּת דְּבַר בְּגִנּוֹת הַמָּמוֹן, וּבַהֲתַלְהֵבוֹת הַסְּבִיר כִּי אֵין דְּבַר
מְלֻבָּד לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם.

וְנִפְלָא הַדְּבַר בְּעֵינֵיהֶם מְאֹד, כִּי הָיוּ נִכְרִים דְּבָרֵי אֲמַת בְּפִיו.
וְשָׁאַלוּ אוֹתוֹ: "הֵיכֵן הוּא הַמְּלָךְ שֶׁאַתָּה מְדַבֵּר עִלָּיו, אוֹלֵי
יְגַלֶּה לָנוּ דֶּרֶךְ אֵיךְ לְמוֹצֵא מָמוֹן?". הִשִּׁיב לָהֶם מִיַּד הַבַּעַל
תְּפִלָּה בְּתַמִּיָּה: "עֲדִין אַתֶּם רוֹצִים מָמוֹן?! מָמוֹן לֹא
תִּדְבְּרוּ כָּלֵל!"

יֵשׁ אָדָם הַרְחוֹק מֵהַשֵּׁם, לֹא יוֹדֵעַ עִלָּיו וְלֹא מַחְבֵּר אֵלָיו.
וְכִשְׁכָּבֵר מַגִּיעַ וְלוֹמֵד וּמְכִיר שֵׁשׁ ה' בְּעוֹלָם, מַה הוּא מְבַקֵּשׁ
מִמֶּנּוּ? שְׂיִתֵּן לוֹ אֶת תְּאוּוֹתָיו וְהַבְּלִיּוֹ? כָּל הַתְּכֵלִית שְׁלָנוּ
בַּהֲכַרַת הַשֵּׁם הִיא עֲצָם הַהֲכָרָה שֵׁשׁ מִטְרָה לְשִׁמָּה בְּאֵנוּ
לְעוֹלָם, לְהִיּוֹת טוֹבִים יוֹתֵר וְלַהֲתְרוֹמֵם בְּמִדּוֹת טוֹבוֹת
וְהַתְּמַסְרוֹת לְיוֹלָת, לְלַמֵּד תּוֹרָה וּלְקַיְמָהּ בְּאִשְׁר.

מְדִינַת הַמָּמוֹן וְהַשָּׂרִים כְּבָר מוֹדִים שֵׁשׁ הַשֵּׁם - מְלָךְ. אֵךְ
מִיָּד מְבַקֵּשִׁים: "נָנוּ, שְׂיִגְלֶה לָנוּ הֵיכֵן יֵשׁ מָמוֹן..." זֶה בְּדִיּוֹק
הַפֶּךְ הַתְּכֵלִית. הַפֶּךְ הַמִּטְרָה.

יָשְׁבוּ לָהֶם נָתָן וּמוֹטִי בְּאוֹטוֹבוֹס בַּחַל הַמוֹעֵד בְּדֶרֶךְ
לִירוּשָׁלַיִם. מוֹטִי שָׁגְדוֹל הִיָּה, סִפֵּר לְנָתָן מַעֲשֵׂה זֶה שֶׁל
הַבַּעַל תְּפִלָּה. נָתָן הֶאֱזִין בְּדוּמְיָה וּבִסְקֵרְנוֹת. כֶּף הַתְּקַדְמוֹ
לְעַמֵּק הַסְּפּוֹר, וְכֹאשֶׁר הִגִּיעוּ לְקִטְעַת זֶה בּוֹ לּוֹמְדִים אָנוּ
עַל הַשָּׂרִים שֶׁהִכִּירוּ בְּמִלְךָ וְרָצוּ שְׂיִגְלֶה לָהֶם הֵיכֵן יֵשׁ
מָמוֹן, פָּנָה מוֹטִי לְנָתָן וְקָרָא בְּחֻדּוֹ: "זֶה מְזַכֵּר לִי אֶת
הַמַּעֲשֵׂה מֵה' סְמָאֵלֶ' שֶׁסִּפֵּר רַבְּנָה, בֹּא וְאִסְפֵּר לָךְ:

ספורי מעשיות משנים קדמוניות

מעשה י"ב - מבעל תפלה (7)

לו. וגם אני הייתי שם בין בעלי העצה, פי המלך היה אוהב אותי.

והיתה עצתי, שיתנו לה את הגבור, באשר שהגבור עשה לנו כמה טובות, שכבש כמה מדינות, על כן ראוי שיתנו לו את הבת מלכה לאשה. והוטבה עצתי מאד, והספימו כלם לזה. והיתה שמחה גדולה שם על שמצאו חתן להבת מלכה. והשיאו אותה עם הגבור, וילדה הבת מלכה וילד.

ואותו התינוק היה יפה תאר מאד מאד שלא היה יפי של מין אנושי כלל, ושערוותיו היו של זהב, והיה להם כל הגונים, ופניו היו כפני חמה, ועיניו היו אורות אחרים,

והתינוק הזה נולד עם חכמה גמורה. כי ראו בו תכף (בשעת ההולדה), שהוא חכם גמור, שכשחיו מדברים בני אדם, במקום שצריכין לשחק היה שוחק, וכן פיוצא בזה, כי הכירו בו, שהוא חכם גדול, רק שעדין אין לו התנועות של גדול, כגון דבור וכיוצא.

והיה אצל המלך מליץ, דהינו דברן בעל לשון ומליצה, שהיה יכול לדבר ולהמליץ

ונפלא בעיניהם הדבר מאד, כי היו נפרים דברי אמת, כי זה ידוע, שעל הלאנדקארט מציר כל הדברים. והבינו שגם דבריו נראין דברי אמת, כי זה רואין, שאפשר לקבץ ולחבר שני שרטיין של היד, ויהיה מהם אות (על כן הבינו, שדברים אלו הנ"ל, אי אפשר לבדות זאת מלבדו, ונפלא בעיניהם מאד).

ושאלו אותו. היכן הוא המלך הנ"ל? או לי יגלה לנו דרך איך למצא ממון? השיב להם: עדין אתם רוצים ממון (בלשון תמה)?

ממון לא תדברו כלל.

שאלו אותו: אף על פני כן, היכן הוא המלך הנ"ל? השיב להם: גם אני איני יודע מהמלך הנ"ל,

ומעשה שהיה כן היה. שהיה מלך ומלכה, והיה להם בת יחידה, והגיע סמוך לפרקה, והושיבו יועצים ליעץ את מי ראוי להשיאה

דְּבָרֵי צָחוֹת נִפְלְאִים מְאֹד, שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת
לְהַמְלִיךְ. וְהַמְלִיץ הָיָה גַם מֵעֲצָמוֹ מְלִיץ נְאֻה,
אֵךְ הַמְלִיךְ הַנַּ"ל הִרְאָה לוֹ דֶּרֶךְ אֵיךְ יַעֲלֶה
לְקַבֵּל כַּח חֲכַמַת הַמְּלִיצָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה הָיָה
מְלִיץ נִפְלֵא מְאֹד מְאֹד.

גַּם הָיָה לְהַמְלִיךְ חָכָם. וְהַחֲכָם הָיָה גַם־כֵּן
מֵעֲצָמוֹ חָכָם, אֵךְ הַמְּלִיךְ הִרְאָה לוֹ דֶּרֶךְ, אֵיךְ
יַעֲלֶה וְיִקְבַּל חֲכָמָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה הָיָה חָכָם
נִפְלֵא מְאֹד,

וְכֵן הַגְּבוּר הָיָה גְּבוּר מֵעֲצָמוֹ. וְהַמְּלִיךְ הִרְאָה
לוֹ דֶּרֶךְ אֵיךְ יַעֲלֶה וְיִקְבַּל גְּבוּרָה, וְעַל־יְדֵי זֶה
הָיָה גְּבוּר נִפְלֵא וְנוֹרָא מְאֹד, כִּי יֵשׁ חֲרָב שֶׁהִיא
תּוֹלָה בְּאֵוִיר הָעוֹלָם, וְיֵשׁ לְהַחֲרִיב הַזֹּאת
שְׁלֹשָׁה כַּחוֹת: כְּשֶׁמִּגְבִּיהִין אֶת הַחֲרָב, אֲזִי
בוֹרְחִים וְנָסִים כָּל שָׂרֵי הַחִילּוֹת, וּמִמִּילָא יֵשׁ
לָהֶם מִפְּלָה, כִּי כְּשֶׁנָּסִים הַשָּׂרִים, אֵין מִי
שִׁינְהֵג הַמְּלַחֲמָה, וְאֲזִי אֵין תִּקְוָמָה בַּמְּלַחֲמָה,
אֵךְ אֶף־עַל־פִּי־כֵן אֶפְשָׁר שִׁיתְקַרְבוּ הַנְּשֹׂאָרִים
לַמְּלַחֲמָה.

וְיֵשׁ לְהַחֲרִיב הַנַּ"ל, שְׁנֵי פִּיּוֹת, וְיֵשׁ לָהֶם שְׁנֵי
כּוֹחוֹת, שְׁעַל־יְדֵי חֵד אֶחָד נוֹפְלִים כְּלָם, וְעַל־
יְדֵי חֵד הַשְּׁנַיִ מַגִּיעַ לָהֶם הַחֲלִי, (שְׁקוּרִין דְּאֵר),
דְּהִינּוּ שְׁבִשְׂרָם נִכְחָשׁ וְנָמַס, כִּיְדוּעַ חֲלִי זֶה,
רַחֲמָנָא לְצַלּוּ, הִינּוּ שָׂרֵק עַל־יְדֵי הַתְּנוּעָה
שְׁעוֹשִׂין בְּאוֹתוֹ הַחֲרָב בְּמָקוֹם שֶׁהִיא, עַל־

יְדֵי־זֶה מַגִּיעַ לְהַשׁוֹנְאִים כַּנַּ"ל, דְּהִינּוּ עַל־יְדֵי
כָּל חֵד וְחֵד הַכַּח שְׁיֵשׁ לָהּ. וְהַמְּלִיךְ הִרְאָה
לְהַגְּבוּר הַדֶּרֶךְ שְׁיֵשׁ לְהַחֲרִיב הַנַּ"ל, וּמִשָּׁם קִבֵּל
גְּבוּרָתוֹ הַגְּדוֹלָה. וְגַם אֲנִי, הִרְאָה לִי הַמְּלִיךְ הַדֶּרֶךְ
לְעֲנִין שְׁלִי, וְקִבַּלְתִּי מִשָּׁם מָה שֶׁאֲנִי צָרִיךְ. וְכֵן
הָיָה לְהַמְּלִיךְ אוֹהֵב נְאֻמָּן שֶׁהָיָה אוֹהֵב, אֶת
עֲצָמוֹ עִם הַמְּלִיךְ בְּאַהֲבָה נִפְלְאָה וְנוֹרָאָה
מְאֹד מְאֹד, עַד שֶׁלֹּא הָיָה אֶפְשָׁר לָהֶם כָּלֵל
שְׁלֹא יִרְאוּ זֶה אֶת זֶה אִיזָה שְׁעָה. אֵךְ אֶף־עַל־
פִּי־כֵן יֵשׁ שְׁעוֹת, שֶׁצָּרִיכִין לְהַתְּפַרֵּד קֶצֶת.
וְהָיוּ לָהֶם צוּרוֹת, שֶׁהָיוּ מְצַרִּין צוּרַת שְׁנִיָּהֶם,
וְהָיוּ מְשַׁעֲשְׁעִין עֲצָמָן בְּאֵלוֹ הַצּוּרוֹת בְּעֵת
שֶׁנִּפְרְדוּ אֶחָד מִחֲבֵרוֹ. וְהַצּוּרוֹת הָאֵלוֹ הָיוּ
מְצַרִּין אֵיךְ הַמְּלִיךְ עִם הָאוֹהֵב נְאֻמָּן אוֹהֲבִים
עֲצָמָן וּמְחַבְּקִים וּמְנַשְׁקִים עֲצָמָן בְּאַהֲבָה
גְּדוֹלָה.

וְהָיָה סִגְלָה לְאֵלוֹ הַצּוּרוֹת, שְׁמִי שֶׁהָיָה
מִסְתַּכֵּל בְּאֵלוֹ הַצּוּרוֹת הָיָה מַגִּיעַ לוֹ אַהֲבָה
גְּדוֹלָה מְאֹד (הִינּוּ שְׁמִדַּת הָאַהֲבָה בָּאָה לְמִי שֶׁהָיָה
מִסְתַּכֵּל בְּאֵלוֹ הַצּוּרוֹת). וְגַם הָאוֹהֵב נְאֻמָּן קִבֵּל
הָאַהֲבָה מִן הַמָּקוֹם שֶׁהִרְאָה לוֹ הַמְּלִיךְ. וְהִגִּיעַ
עַת שֶׁהִלְכוּ כָּל הַנַּ"ל, כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְמָקוֹמוֹ
לְקַבֵּל מִשָּׁם כּוֹחוֹ, דְּהִינּוּ הַמְּלִיץ וְהַגְּבוּר וְכָל
אֲנָשֵׁי הַמְּלִיךְ הַנַּ"ל, כָּל אֶחָד וְאֶחָד עָלָה
לְמָקוֹמוֹ הַנַּ"ל לְחַדֵּשׁ שָׁם כּוֹחוֹ.

שאלות לחידודא

בחן 38אך:

מעשה י"ב מבעל תפילה (7)

- המלך הראה לו הדרך שיש להחרב
- הבעל תפילה נתן לו החרב
- ו. **איך הי' אפשר להמלך והאוהב נאמן להיות נפרדין בשעות שהיו צריכין להיפרד?**
  - אחד הסיח דעתו מהשני לגמרי
  - לא הי' נפרדין אף פעם
  - הי' משעשעין עצמן עם הצורות שמצויר צורת שניהם
- ז. **איזה סגולה היה למי שהיה מסתכל הצורות האלו?**
  - היה לו בנים
  - היה מגיע לו אהבה גדולה מאוד
  - היה לו עשירות
- ח. **האם למדת את המעשה השבוע?**
  - רציתי
  - פעם
  - פעמיים

- א. **האם הם האמינו לדברי הבעל תפילה, ולמה?**
  - נפלא בעיניהם מאוד, כי נכרים דברי אמת
  - לא מצא חן בעיניהם כלל, כי זה היפך אמונתם
  - לא שמעו אותו כלל
- ב. **מה ענה להם הבעל תפילה כששאלו אותו היכן המלך הנ"ל שיגלה לנו דרך איך למצוא ממון?**
  - מממון לא תדברו כלל
  - שקשה מאוד להגיע אליו
  - שהממון הוא לא התכלית
- ג. **איזה מין שערות היה לולד שילדה הבת יחידה?**
  - של זהב
  - היה להם כל הגוונים
  - שתי התשובות נכונות
- ד. **איך היה הגבור – גבור?**
  - היה גבור מעצמו
  - המלך הראה לו דרך איך יעלה ויקבל גבורה
  - שתי התשובות נכונות
- ה. **איך ידע הגבור היכן החרב?**
  - היה לו לבד חרב

בעומק המעשה

איזה עוד דבר שימש הבעל תפילה אצל המלך?
את מי מאנשי המלך אהב המלך?

שאלת זכות: למי שיודע את המשך הסיפור - מי מאנשי המלך לא מוזכר כאן בחלק שלמדנו השבוע?

תשובות על מעשה י"ב מבעל תפילה (6)

את מי החזיקו אנשי מדינה של עשירות שלא יצא מהם? **את הבעל תפילה**

איזה דבר אמר הבעל תפילה למדינה של עשירות - ורבינו מספר את זה גם במעשה שלמדנו השבוע וגם במעשה שלמדנו שבוע שעבר? **רק שיש יחיד בעולם, שהוא הבורא יתברך שמו,**

דעם רבינ'ם
אעשיות

למען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה: בפקס - 1532-6519611 להודעות - 02-5345040 לקבלת הגליון באימייל - m025345040@gmail.com